

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod

Fe pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
Z administracijo prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Koristne prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 30.

Naznaila (inserati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 274.

V Ljubljani, v petek 28. novembra 1890.

Letnik XVIII.

Deželni odbor in štajarski Slovenci.

„Šesti dan meseca novembra t. l., piše S. P.“, naj ostane štajarskim Slovincem radeče podčrtan in naj bo svarilo njihovim zastopnikom, da ne iščejo v Schmerlingovem volilnem redu rešitve in da opustijo zadnje sanjarije za kako deželno avtonomijo. Na teh tleh je za večino Slovencev le narodno zaničevanje, sramota, nasilstvo in pogin.

Vsipeh nove volitve v deželni zbor je ob kratkem tale: Nemški zastopniki so uporabljali svojo večino z največjo brezobzirnostjo, Slovenci nimajo ni jednega zastopnika v deželnem odboru; plačevati pač morajo deželne troške, a da bis prihodki gospodarili, to pravico bodo imeli skozi šest let zopet le Nemci; tretjina štajarskega prebivalstva nima v upravnem in izvršujočem oddelku avtonomnega deželnega zastopa nobenega zastopnika.

Kako velika brezobzirnost in nasilstvo je tukaj, pokažejo nam ti-le podatki:

Po zadnjem uradnem številjenju je na Štajarskem 1.183.260 prebivalcev in sicer 794.841 Nemcev in 388.419 Slovencev; torej dobra tretjina je Slovencev; v novoizvoljenem deželnem odboru je pa šest Nemcev pa ni jednega Slovenca. Tako se je godilo nekaj helotom v Šparti. Štajarski Slovenci imajo v Gradci le to veljavo, da se obkladajo z davki in germanizujejo.

Naš deželno-zborski volilni red je osnovan na famoznem interesnem zastopu po Schmerlingovem kroju. Po tem redu odpošiljajo kmetске občine, ka-

tere štejejo 860.404 duš in plačujejo 1.800.422 gl. neposrednih davkov, 23 poslancev; mesta, trgi in trgovinske zbornice, ki štejejo 120.354 prebivalcev in plačujejo neposrednih davkov 326.931 gld., 21 poslancev, in komaj 260 veleposestnikov, ki plačujejo le 80.326 gld. davkov, odpošilja 12 poslancev. Torej pride pri veleposestvu jeden poslanec na vsakih 22 posestnikov in na vsacih 6600 gld. davkov, pri mestih in trgih na vsacih 5715 prebivalcev in 15.600 gld. davkov, pri kmetiskih občinah pa še-le na vsacih 34.400 prebivalcev in vsacih 78.310 gld. davkov. Z ozirom na splošno vojaško dolžnost je to prav —. Namesto da bi to strašno nerazmerje pri volitvah v deželni odbor zmanjšali, povečali so ga še nemški liberalci: zakaj ti so tako volili, da imajo zdaj tam mesta in trgi tri zastopnike (Wannisch, Schmiderer, Schreiner), veleposestniki dva (Attems, Berg), 518.928 nemških kmetov jednega, 341.475 slovenskih kmetov pa nobenega. Ti so tukaj postavljeni popolnoma pod oskrbnitvo tujcev.

Južno-štajarska mesta štejejo komaj 39.827 prebivalcev in plačujejo neposrednih davkov 109.038 gld. in vendar so dobila zastopnika v deželnem odboru. Južno-štajarski kmetje pa, ki plačujejo neposrednega davka 680.060 gld., nimajo ni jednega zastopnika. Večina nižje-štajarskega prebivalstva, od katerega tujei prav za prav živé in na katerega ramenih je največ krvnega davka, to zvesto, vro, cesarju vdano prebivalstvo mora ostati v deželnem odboru brez zastopnika.

Za Slovence je ta novi udarec nov vzrok, da tem odločneje nastopijo pot, katerega so sklenili pri ljubljanskem shodu. Drzna prevzetnost in surovo nasilstvo liberalnih (?) oblastnikov v Gradci, Celovci, Poreči morata prenehati že iz državnih interesov.“

Deželni zbor kranjski.

(Petnajsta seja, dné 25. novembra.)
(Dalje.)

V dopoldanski seji je bilo rešeno tudi poročilo gledé vravnave učnega jezika na ljubljanski realki, o kateri je poročal poslanec Kersnik. V imenu finančnega odseka je predlagal:

„Deželnemu odboru se naroča, da v prihodnjem zasedanju v sporazumu s c. kr. deželnim šolskim svetom predloži načrt zakona, zadevajočega realke na Kranjskem v pretres in sklepanje“.

Poslanec Schaffer je oporekal temu predlogu, češ, da pridejo v zadnjem trenutku na vrsto tako važne reči, o katerih bi človek rad obširneje govoril. Nemščina je po njegovem mnenju na realki veliko potrebnejša učencem kakor na gimnaziji, zato naj se ne spreminja dosedanja vredba. Po nekolikih besedah gosp. deželnega predsednika obvelja gori omenjeni predlog.

Po zopetnem pričetku pretrgane seje ob 1/2 4. uri poroča poslanec dr. Papež o nekaterih občinskih zadevah, ki se nahajajo v letnem poročilu deželnega odbora. Gledé lastne okrajne sodnije v Cerknici nam je k zadnjemu poročilu še dostavljati, da se dotično poročilo deželnega odbora ni le vzelo na znanje, ampak da je bil brez ugovora sprejet še naslednji nasvet:

Visoka c. kr. vlada se naprosi, naj blagovoli čim preje ukreniti vse, kar je potrebno, da se ustanovi c. kr. okrajno sodišče in c. kr. davčni urad v Cerknici.

Za njim poroča poslanec Kersnik o olajšavi sedanje težke in drage občinske uprave in v imenu upravnega odseka predlaga:

„Po deželnem glavarju deželnemu zboru izročeni dopis c. kr. deželne vlade predsedstva z dné

LISTEK.

Pismo.

IV.

Gospod vrednik! Ko se je danes teden raznesla vest po prvostolnici slovenski, da je v znani volilno-agitacijski aféri sodni dvor izrekel svoj „guilty“, tedaj glasili so se radostni zmagospjevi iz ljubljanske narodne čitalnice: „Libemus Jovi liberatori!“ In darovala se mu je v pristno-katoliškem navdušenju hekatomba za hekatombo petkovih okusnih klobas in napivalo se je inter pocula „sveti narodni stvari“, ker poražena je s tem slovensko-narodna stranka, katera se je ob priliki onih zgodovinskih volitev borila proti slovensko-nemški stranki, ki je imela med svojimi kandidati trdega Nemca po rodu in mišljenju. Kje bi se bilo torej dostojneje slavilo to zmagoslovje, kakor v narodni čitalnici, kateri je prva in jedina zapoved ljubezen do slovenskega roda? — Zato: Živeli „Trateurs a la Nation“!

Taka je bila radost oni večer „naših gore listov“ in glavá, ki so vse zrastle na domačem zelniku!! — Ta večer je vreden, da se z ogljem zariše v dimnik, vzlasti v sedanjih spraveželnih časih; kajti ta dan se je vsaj v Ljubljani za trenotek dosegla toliko zaželjena sprava med narodi, ko so vbrani glasovi, doneči iz slovenske čitalnice: „Libemus Jovi liberatori!“ družili se v „dražestno“ harmo-

nično celoto z glasovi iz sosednje nemške kazine: „Einsperren sollt' man den Pfaffen! — Was haben sich die Pfaffen in die Politik d'reinzumischen!“

Oj harmonija nebeška, kdo bi te ne občudoval, kdo te ne obožaval, ker ti si živa priča, da tudi najneskladnejše akorde nemško-slovenske druží v harmonične speve — pristna ljubezen do svečeništva?!

Ni še davno, gospod vrednik, ko ste se izpodtikali nad svojimi političnimi nasprotniki, ker so oznanovali „urbi et orbi“ kot svoje géslo „absolutno narodnost“, po kateri se mora narod ljubiti — čez vse! Tedaj ste jim delali krivico, in to mene napoti, da stopim tudi za trenotek na politično polje, dasi nisem politiki prijatelj, ker modri rek pravi, da politika razdvaja. — Imenovano svoje géslo so namreč Vaši politični prijatelji vresničili v zadnjem zasedanju deželnega zbora „zjedinjene Slovenije“.

Kako divno so se čule elegično-otožne deklaracije o zatiranem narodu slovenskem; vzlasti novorojena prvaka slovenskega naroda, Hribar in Tavčar, ki sta, kakor nekaj Cincinatus, prihitela napadani domovini v pomoč, sta se kar skušala, kako dati glasnejšega duška svojim absolutno-narodnim načelom; kako pokazati, da ljubita slovenski dom — nad vse. In to se jima je posrečilo v polni meri. Prišlo je na vrsto znano vprašanje o legalizaciji. Po državnem zakonu bi si prihranili Slovenci vsako leto nekaj tisočakov nepotrebnih troškov, ako bi bil to dovolil deželni zbor; a to silno nevarnost, to nepopisno nesrečo odvrnili so od naših zemljiških

posestnikov naši narodni prvaki, ki narod slovenski, vzlasti kmeta-posestnika, tako ljubijo, da bi ga najrajši od same ljubezni — snedli! Mislili so si pač: „Rešimo, kar se še sploh dá rešiti pri razpadajoči domovini.“ — „Puisque nous ne pouvons pas sauver la republique, sauvons nous mêmes.“

Se vedno mi zvené po ušesih „miložvočni“ glasovi mladoslovenskih deklamacij o zapuščeni domovini slovenski kakor čarobno petje milega slavca v gosti meji. In kdo bi se čudil, da so za trenotek, in to baš pri vprašanji o legalizaciji, utihnili ti čarobni glasovi, saj poneha i slavček s svojo milo pesmijo, kadar — črvičke pobira za mejo! — Kaj ne, gospod vrednik: „Intus, ut libet, foris, ut mos est!“

Sedaj upam, da ne potrebujete definicije, kaj je „absolutna narodnost“, kaj ljubezen do naroda — nad vse; pri tej priliki pokazala se je v „žarokrasnem“ svetlu med izbranimi cvetovi slovenskega vrta. Očaran, premagan od te svetlobe, razumel sem stoprav besede nekega iskreno-gorečega zdravnika, ki jih je poln „absolutne“ ljubezni do svojega prijatelja govoril: „Oj, dragi moj, dej, dej, zlomi si roko, razdrobi si nogo ali kar hočeš, in tedaj boš videl, kaj je zmožen za prijatelja storiti prijatelj, ki mu je vdan z „absolutno“ ljubeznijo!“ — Živela domovina: „un pré a faucher!“ Živel „travnik za košnjo“!

Po neumornem trudu nesebično delujočih absolutno-narodnih slovenskih „stenolomov“ ostane

25. oktobra t. l. št. 3190, izročila se deželnemu odboru v uvažanje in pretresanje tamkež omenjenih vprašanj in z naročilom, poročati v prihodnjem zasedanju in staviti primerne nasvete."

Pri tem predlogu, ki obvelja brez ugovora, oglasi se poslanec Svetec in med živahnim odobravanjem narodne večine poudarja velike zasluge gospoda deželnega predsednika za deželo Kranjsko. Omenja pa, da se je unidan, ko je narodna večina glasovala proti glasovitim 600 gld., po časnikih trošila trditve, kakor da bi to glasovanje obrneno bilo proti gospodu deželnemu predsedniku baronu Winklerju. To ni res; narodna stranka popolno zaupa gospodu deželnemu predsedniku, in če je unidan glasovala proti omenjenemu znesku, ni hotela s tem nasprotovati njemu, pa tudi ne žaliti velikih posestnikov, ampak hotela je samo oporekati germanizaciji, katero je začel širiti nemški šulferajn in kateri se bo vsigdar z vso odločnostjo ustavljala. Živahni dobrokličci so sledili tem pristranim besedam staroste slovenskih deželnih poslancev.

Na vrsto pride poročilo dr. Tavčarja o napravi deželnega nadsodišča in pravne akademije v Ljubljani; v imenu upravnega odseka predlaga:

„Visoka c. kr. vlada se prosi:

- a) naj državnemu zboru nasvetuje, da se napravi v Ljubljani deželno nadsodišče za slovensko-štajersko, slovensko-koroško, kranjsko, goriško s Trstom in za Istro z laškim senatom;
- b) naj državnemu zboru nasvetuje, da se napravi v Ljubljani pravna akademija, oziroma juridična fakulteta s slovenskim učnim jezikom."

Dalje predlaga naslednjo resolucijo:

„Visoka vlada se naprosi, da preustroji objektivno postopanje v tiskovnih zadevah in obda z garancijami, da njegova uporaba ne bode, kakor je bilo dozdej, pogubna svobodnemu tisku v obče ter slovenskemu posebej."

Proti predlogom govori dr. Schaffer, katerega pa poslanec Svetec dobro zavrača, dokazujoč, da je nemški državni jezik, ki ga z vso silo želi nasprotna stranka, nesmisel — nonsens. Za državni jezik je treba države, katera potrebuje takega jezika, na Avstrijskem pa je to nemogoče. Razdeljena je v dve polovici; ogrska ima svoj ogrski jezik, v takraj pa imajo Galičani že svoj jezik in ravno tako Dalmatinci. Ostaja torej le malo dežel, v katerih bi se rabil nemški jezik, ki pa vsled tega ne more več biti državni jezik. Po konečni besedi poročevalca dr. Tavčarja obvelja predlog upravnega odseka z resolucijo dr. Tavčarja vred.

Poslanec Povše poroča o deželni podpori za napravo in vzdrževanje gozdne drevesnice pri Novem mestu ter se sprejmeta brez ugovora naslednja predloga upravnega odseka:

1. Gozdna drevesnica na Grmu naj se opusti.
2. V svrhu naprave in vzdrževanja pod samostojnim tehničkim in gospodarskim vodstvom državnih gozdnih tehnikov stoječe drevesnice pri Novem

torej dobrota legalizacije vsaj Slovencem na Kranjskem ohranjena. Nekaj zemljišč bo razprodanih in nekaj rojakov bo šlo — v Ameriko, hujše nesreče ne bo!

Tisočera jim hvala zato! Nevarnost, ki je grozila novi zemljiščni knjigi, odstranjena je. Kdo da se vánjo vpisuje, ali tujec ali domačin, na tem ni nič. vse pa je na tem, da le oni, ki dobro plača.

Zato pa, ker se je našim agrarnim prijateljem posrečilo odstraniti nevarnost za zemljiško knjigo, zaslužijo oni poslanci, ki so se temu protivili, obsojeni biti na dno pekla. In tja jih posadi v istini tudi glasilo slovenskih agrarijcev, ko piše, da so to „poslanci, ki navadno niti ne vedó, za kaj se gre in zakaj se zboruje". Med temi poslanci, ki so glasovali proti legalizaciji, sta pa tudi, — ako se ne motim, — gg. Gorup in Kavčič. Najbrže da ta poklon „Naroda" velja tema dvema gospodoma v zahvalo, da gresta z narodnimi prvaki skozi drn in stru kot vedno zvesta „opineurs de culotte" stranke hribovsko-davčarske.

Pojasnujoč zadnji izraz, javiti Vam moram, gospod vrednik, da sem v deželni zbornici slovenski občudoval vzlasti letos oni fini takt, ono izbrano vedenje, za katero nimam prav domačega izraza, ki mu tujec pravi: „esprit de conduite". — „Vi kmetavzarji, ki ne veste, za kaj da se gre in kaj se zboruje, osnujte svoje kmetско društvo" itd.; to so najnežnejši izrazi, ki so se čuli „izza kulis" slovenskega kluba narodnih poslancev; tako so namreč

Mestu dovoli se za l. 1891., 1892. in 1893. letna podpora do najvišjega zneska 365 gld. iz deželno-kulturnega zaklada pod pogojem, da mestna občina novomeška v to potrebno zemljišče brezplačno dá na razpolaganje."

Zadnja točka dnevnega reda je bilo poročilo železničnega odseka glede poročstva čistega dohodka za dolenjsko železnico. Odsek predlaga, da naj dežela prevzame to poročstvo, namesto da bi za to železnico plačala pol milijona goldinarjev za glavinsko delnico; ob enem izroči zbornici načrt zakona, s katerim se natančneje določujejo posamezni pogoji za to poročstvo. Proti poročstvu govori poslanec Kavčič, ki pravi, da bi raje dovolil milijon goldinarjev deželnega doneska, kakor pa deželi naložil poročstvo, ki jo bo silno hudo trlo, če železnica ne bode donasala dovolj čistega dobička.

Poslanec Pfeifer pojasnjuje razloge, zakaj on glasuje za poročstvo. Ta govor objavimo jutri posebej. (Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. novembra.

Notranje dežele.

Veliki Dunaj in dežela dolenje-avstrijska. Poslanci kmetijskih občin v deželnem zboru dolenjeavstrijskem so se bali, da bi kdaj mesto Dunaj ne zahtevalo, da se loči od dežele kot samostojno, neposredno državi podložno mesto. Ker namreč Dunaj plačuje skoro dve tretjini vseh deželnih davkov, bi bila ta ločitev sevda neizmerna škoda za deželo. Zato je poslanec Schöffel predlagal, da se taka ločitev sme izvršiti le tedaj, ako v to dovolijo tri četrtine deželnih poslancev, kar se seveda ne bo nikoli zgodilo. Cesarški namestnik je omenil ob tej priliki, da bi vlada takega sklepa sedaj ne potrdila ter je zadovoljna s predlogom Schöffelovim. Vlada se je s tem odkrivala nekaj nasprotnikov velikemu Dunaju pod vodstvom imenovanega poslanca.

Lienbacher — liberalec. Predlog doktor Fuchsa v deželnem zboru solnograškem glede na versko šolo je propal z glasovi liberalne in Lienbacherjeve stranke. S tem je pokazal, da tudi v versko-nravnih vprašanjih noče poslušati nasvetov katoliških škofov. S tem so se tudi onim konservativcem, ki so še do zadnjega goreli za Lienbacherja, odprle oči, da sedaj obžalujejo, ker so verjeli praznim obljubam nezanesljivega dvornega svetnika.

Ogrski justični minister o civilnem zakonu. Tudi justični minister je govoril o znanem krščevanju ter pri tem omenjal, na katerih podstavah ima sloneti nova postava, s katero se ima uvesti na Ogrskem civilni zakon. Nobena cerkev, pravi med drugim, nima o tem zakonu nobene postavodajne, nobene jurisdikcijske pravice; vsa oblast v tem oziru pripada jedino državi, ki to vrejuje brez ozira na razlike verstev. Torej civilni zakoni, mešani zakoni, vse bo dovoljeno po novi postavi; cerkev sama se mora odreči vsem pravicam, katerim se odreči ne more in ne sme. — Kolikor bolj so omahljivi ogrski škofje v obrambi cerkvenih koristij, tem odločnejše postopa v tem oziru loža,

slovenski gorjanski plemenitaži pozdravljali svoje tovariše.

Sreča, da je mož, ki je tako govoril, že davno zapustil svojo hribovsko Davčo in sezul tudi krepko podkovane kvedre, sicer bi bila nevarnost za poslance velika, ker z „breami" je imenovani parketist jako radodaren.

Vzlasti dr. Tavčarju se je poznalo, da ni brez vspeha napisal Stryk tudi njemu namenjenega važnega spisa: „Tractatus de civilitate nociva". — Krepka pest, močne prsi, jerbas poln zabavlje vzlasti za slovenskega kmeta, in velik kos dosledne nedoslednosti, to so lastnosti, ki sedaj priporočajo slovenskega poslanca.

Težko se ločim od zbornice, kjer so možje „in toga senatoriali" odločili osodo — razdvojene Slovenije, in prt prerezali med zjedinjenimi rojaki. Toda pogum, gospod vrednik! Človeštvu virašča kal nesmrtnosti, in sicer v skrivnostnih prostorih temeljite učenosti nemških — „kuharjev". Najboljši dokaz za nesmrtnost duha bo nesmrtnost telesa, in ako nam to skuhamo Nemci v „rajhu", iz sreča jim bomo hvaležni zato.

Živeli torej nemški kuharji, ki napovedujejo „spas" venečemu človeštvu, in pa dunajski nadvrtarji, ki bodo po nalogu ljubljanskih mestnih očetov slovenski „flori" vdihnili novo življenje na — Krasu!

Dovolj! „Seria in crastinum!" Zdravi! O.

ki se sedaj čuti trdna dovolj, da očitno napové boj katoliški cerkvi na Ogrskem.

Trdnjava Temešvar se bo opustila. Mestni odbor je namreč po dogovoru z vojaškim oblastvom sklenil, da se poderó vrtjena vrata, kar je prvi korak, da se pozneje razruši tudi drugo zidovje. Meščani so tega veselili, ker je sedaj razvoj mesta oproščen tesnih spon in zato je mestni zbor soglasno izvolil za častnega meščana ondotnega kornega poveljnika, ki si je pri tem pridobil mnogo zaslug.

Vnanje države.

Rim. Iz vatikanskih krogov se poroča „Pol. Corr.", da bo papeževa okrožnica o delavskem vprašanju izšla bržkone še pred koncem tega leta.

Srbija. Kakor se poroča iz Belega Grada listom, znaša srbski proračun za 1891. l. 57 milijonov dinarjev, nepokriti primanjkljaj pa znaša 1,526.000 dinarjev. Med troški znaša potreba državnega dolga 19 milijonov, vojni proračun pa 9¹/₁₀ milijona.

Italija. Kdor je ménil, da bode pri zadnjih volitvah zmagała vladna stranka, se bržkone ni motil; zakaj kolikor je do zdaj o vspehu volitev znano, ima vladna stranka ogromno večino. Pri teh volitvah je pa še dogodek posebne pomenljivosti. Izvoljen je namreč mej drugimi tudi nekdanji tržaški odvetnik Barzilai kot zastopnik radikalne stranke. Ko je bil torej ta mož izvoljen, priredili so mu njegovi „častni" somišljeniki demonstracijo, ki se pa ni izvršila brez preliivanja krvi. Irredentovskega duha prevzeta množica počastila ga je pri tej priliki z bakljado ter po mestnih ulicah v Rimu vpila: „Živela Trst in Trident!" „Živel italijanski Trst!" Prebivalci so jim pa pokazali svoje somišljenje s tem, da so ulice razsvetljevali ter klicali mimo gredečemu spredu: „Živel tržaški poslanec!" In to rogoviljenje je še dolgo trajalo, predno je začela policija posredovati ter prišla 15 najvročejših irredentovcev, ki so po svojem stanu večinoma delavci. Ti so bili vsekako najeti in plačani za to demonstracijo. To irredentovsko rogoviljenje ni samo na sebi nič nenavadnega, a značilna pa je izvolitev imenovanega odvetnika Barzilaia. Pač neovrgljiv dokaz, da irredentizem v Italiji ni zatrt, marveč le potuhnjeno ždi, da se o svojem času pokaže s tem večjo silo.

Nemčija. Zastopniki Nemčije z zastopniki Saksonskega in Bavarskega vred se bodo podali te dni na Dunaj, da se vdeležé tamošnjih carinsko-politiških pogajanj z Nemčijo; tako vsaj poroča „Köl. Ztg." — Iz Kolonije se piše: Na škofovsko tukajšnjo konferenco so prišli: knezoškof vratislavski, knezoškof priborski, škof trevirski, hildesheimski, minsterski, kulmski in fuldeski; nadalje generalni vikarji: paderbornski, poznanski, gnezinski in ermlandski. — Virtemberski katoliki so priredili zbor katolikov v Ulmu in s tem pokazali svoje v resnici cerkvi zvesto mišljenje. Vdeležba tega zbora je bila mnogobrojna; zborovalo je vsega vkupe do 18.000 oseb, to je pač več, kakor se je pričakovalo. Zborovanje se je vršilo vseskozi mirno in dostojno in ni ga bilo niti jednega napada na kako drugo versko prepričanje. Sprejeli so resolucijo proti splošno pretečim nevarnostim socijalne demokracije, za popolno nezavisnost papeževu, za versko šolo, za katoliško časnikarstvo in katoliška društva in naposled resolucijo, naj se dovolijo moški redovi in razveljavijo omejitve ženskih redov na Virtemberskem kakor tudi, da bi se odpravil zakon proti jezuitom.

Francija. Kakor se je že poročalo, poslal je kardinal Lavigerie svoj nagovor, s katerim je bil nagovoril častnike francoske mornarice, duhovnikom svoje škofije. K nagovoru je pridejal pismo, katero se blizo tako-le glasi: Prav za prav le ponavljam, kar sem bil že povedal v svojih pastirskih listih, da je namreč dolžnost francoskih katolikov, ne trpeti dlje sedanjega cerkvenega položaja na Francoskem in da je za to le jedno sredstvo, katero Vam je nasvetoval sv. oče Leon XIII., namreč vdeleževati se odločno javnih zadev in sicer ne kot nasprotniki sedanje vlade, marveč, da zahtevate svoje pravice do republike, ki nas vlada; res je, da smo se v Franciji navadili smatrati republiko zaradi velikega števila njenih zagovornikov kot brezbožno vlado, toda republikanska vlada ni, da bi morala edino taka biti. Edina sedaj obstoječa pokrajina, katera ima v resnici popolnoma katoliški značaj, je republika Ekuador; jedina država, kjer se cerkvena prostost v ničemer ne omejuje, je tudi republika, namreč republika Združenih držav v Severni Ameriki. Ker ste torej že pod republikansko vlado, poslušajte se pravice, katere Vam podeljuje ter tako pospešajte osnovo velike narodne konservativne stranke, ki more jedino naše prizadevanje narediti plodonosno, utrditi našo vlado in vzbuditi naše zaupanje. Tu poudarjam, da je le v tem sreča Francije! Mislite na našo dolžnost, katera nam ukazuje, vse žrtvovati, kar nam dovoljujeta naša vest in čast in storimo vse, kar nam dopuščati vest in čast in sprejmimo ustavo francoske države ne zmeneč se za prazno kričanje in vpitje. — Tega mnenja je tudi škof annecyski, ki pravi, da ni v Franciji več monarhičnega mišljenja, torej je obstoj monarhije v Franciji nemogoč. Če bi se postavil na Francoskem prestol, navstala bi v 24 urah krvava prekucija.

Luksemburg. „N. Fr. Pr." piše: „Francoski minister vnanjih zadev, Ribot, je naznanil vladi ve-

like vojvodine luksemburške, da namerava predsednik francoski republiki, Carnot, čestitati velikemu vojvodi Adolfu Nasavskemu, ko dojde v Luksenburg. Pri tej priložnosti bo izrazil v imenu Francije prijateljska čustva do sosednje države.

Izvirni dopisi.

Iz Grosupljega pri Šmariji, dne 20. novembra. Stiskajoč se h gorki peči in spuščajoč dimnate kolobarčke v zrak, premišljeval sem, kedaj bode skopnel prezgodnji sneg. Prebiram tudi podrobne novice, ki se vršé po širnem svetu, kakor nam jih donajajo razni časopisi. Od vseh strani prihaja dokaj zanimivega, od naše Dolenjske pa že dolgo nisem opazil ničesar. No, pa saj ni čuda! Sneg je bil in pa megla, kdo se bode potem ménil, kaj se zunaj godi, kdo pač kaj poročal? Zdaj pa je sneg vendarle zginil in deloma tudi megla, zato se si mislim, bom pa jaz katero povedal, saj še nobene nisem.

Že dlje časa je razsajala po naši okolici bolezen „vročnica“. Skoro v vsaki hiši so imeli bolnika, v nekaterih pa kar po več. Najhujše je bilo pa to, da nam je nedostajalo sveže zdrave vode, da bi bili hladili vročino. Mislili smo že brzojaviti po tisti žici, ki jo še nimamo, v Ljubljano po „novo vodo“, katere se bajé dobí tri litre za jeden novič. K sreči pa se nas nebo usmili, pošlje nam dežja, in vročina se ohladi; torej nam ni bilo treba brzojaviti. Pomrlo jih ravno ni mnogo, ker ni bila prav huda ta bolezen.

Druga bolj sitna bolezen, ki vlada po naši okolici, je pa „spuščaj“ (Ausschlag). Ta je pa bolj nevarna bolezen, zato se je pa tudi bojé. Strah izpreletava marsikatero ženo. Še po „receptu“ napravljena zdravila iz lekarne nič ne pomagajo. Žalostno! Kaj ni nobenega pomočka zoper to bolezen? Upam, da je, in jaz bi ga naznanil, a se bojim, da bi me ne slišal kak „receptograf“ in me spravil med „kurfuſerje“. No, bom pa bol, tiho povedal. Veste, „kugeljce“ so v „aconitu“ namočene. Kaj imajo „kugeljce“ res kako moč?

Mi bi torej našim preplašenim bolnikom precéj „kugeljce“ dali, pa se bojimo, da ne bi kdo rekel, češ, da smo kot „kurfuſerji“ krivi, da morajo žene v nepoznato večnost. Ker pa bolniki, vzlasti žene, mrjó, če tudi vživajo po „receptih“ pripravljena zdravila, triva se nam misel, kaka morajo pač biti ona zdravila. Jaz mislim, da zopet „kugeljce“, ker drugače bi ne mrle; — haha!

Kaj bo z nami, ako nam pomrjó vse žene? Kaj je temu vzrok? Že vem; naše žene so preveč priproste, premalo učene in modre, zato pa mrjó. Hembrajte, veste kaj! Kar v Ljubljano bomo brzojavili po one, ki se bodo izvežbale in izmodrile na novem dekliškem liceji! Te bodo pa tako modre, da bodo znale še coló smrt zapreti. Potem pa ne bode treba več niti „kugeljce“, niti „receptov“. To bode zopet nova iznajdba prosvitljenega devetnajstega veka.

Ker že ravno o bolezni govorim, naj omenim še tretjo v naši okolici se nahajajočo kužno bolezen. Pri Vas v Ljubljani se pričkate za nov dekliški licej, češ, da je nežni spol premalo učen in izmodren in izvežban v raznih strokah. Pri nas pa v enakih rečéh nismo tako natančni. Mi ravnamo pa ravno obratno.

Glejte, v naši fari je šola-dvorazrednica s pol-dnevnišnim podukom. Gospd. učiteljica podučuje deklice tudi v ženskih ročnih delih. Matere naše so ji zelo hvaležne za ta trud, ker se deklice naučé šivati, plesti itd., kar matere niso imele prilike se priučiti! In kadar se bo katera omožila, bo vesel tudi mož, ker mu bo znala žena vsaj gumb prišiti, ako se bo odtrgal, ali nogovnice zakrpati po potrebi itd. Glejte, ta učenost je pa po mnenji nekaterikov odveč za deklice, torej proč z njo!

Čudna prikazen je to na svetu! Jedni hočejo preveč, kakor pri Vas v Ljubljani; drugi, kakor pri nas, pa še tega ne, kar je absolutna potreba. Blagor Vam torej v slovenski stolici, v „beli Ljubljani“, kjer Vas čaka toliko modrega, učenega nežnega sveta! Tudi mi gratulujemo vsem, ki se potegujejo za to stvar, posebno pa onemu gospodu, ki je razil pobožno željo, da bi bilo dobro, ko bi ta licej prišel kakim redovnicam v oskrbljevanje?! „Risum teneatis amici!“ Človek pa res ne zná, kdaj samemu sebi zaušnico založi!

Naj povém še nekoliko o posledicah te visoke učenosti nežnega spola, ki bo izšel iz novega pre-

dragega ljubljanskega liceja, koji je vzbudil že toliko boja. Zares srečni bodo potem razni stanovi nekdej! Blagor učenim doktorjem, modrim profesorjem, zgovornim poslancem, skrbnim drugim možem, kateri bodo dobivali lahko še modrejše, učenejšo, zgovornejšo in skrbnejšo svojo zakonsko družico! Žena bo povsod govorila, mož pa molčal. Ona bo učila, on pa poslušal; ona zapovedovala, on pa ubogal. Žena bo politikovala, mož pa kuhal; ona učene romane pisala, on pa otroke zibal in pestoval. Kamorkoli bo žena šla, bo ji mož sledil. Ves svet se bo potem prenovil in pomladil! O blagor nam, ki si moramo zdaj kruh v potu svojega obraza služiti, ker potem nam ne bode treba več!

Da ne bo kdo mislil, da so to le prazne fraze, naj povém izmed več izkušenih vzgledov jeden tak vzor. Neki mož je imel ženo, ki ni bila sicer na nobenem liceji, pač pa se je kot „gouvernant“ nalezla nekaj francoske in angleške modrosti. Mož se nadeja, da bo dobil službo v nekem kraju na kmetih. Zatorej pride na ogled tja. Prva beseda je bila, da je vprašal, koliko otrok bi se učiti hotelo francoščine in angleščine, ker bi jih njegova „gospa“ lahko podučevala v tem. Kmetje so se mu smejali, ter mislili, da je ob pamet, še posebno potem, ko on v tem kraju ni službe dobil. Njegova učena „gospa“ nosi vedno „cvikar“ na nosu in neki angleški roman pod pazduho, kamor gré. Jako čudno se mi je pa zdelo, da kedar je hotel mož kaj govoriti v kaki družbi, ga je precej „gospa“ zavrnila, rekoč: „Molči, kaj pa ti veš!“ In ona je potem modrovala, on pa povetil svoje oči ter zarudel tja do ušes. In kedar sta odšla, so ljudje rekli: ta ga pa ima pod „komando“! Vprašam zdaj, kateri izmed onih mož, ki so glasovali v ljubljanskem mestnem zboru za novi dekliški licej, iz kojega bodo izšle še hujše prikazni, kakor napominana, bi si želel táko učenjakinjino in modrovalko za ženo? Mislim, da nobeden. In tudi jaz bi je ne privoščil niti svojemu najhujšemu sovražniku ne. Za take in jednake bolezni, da bi se odstranile, trebalo bi posebnih „kugeljce“! Pa bodi dovolj!

Iz Ribnice na Dolenjskem, 23. novembra. Akoravno je sedanji rod tukajšnjih faranov z zgradbo naše vélike župnijske cerkve sv. Stefana, z omišljenjem notranje dragocene oprave, z nakupom velikega zvona že storil mnogo za božjo čast, in so se težke dolžnosti nakladale na ramena posameznika, ki so sploh le pod vzornim vodstvom, ki je vse delo vodilo z največjo spretnostjo in natančnostjo, mogoče bile, se je vendar vsak rad podvrgel tem žrtvam, ker so ga zadevale le polagoma in ker je videl, kako lep sad zadobivajo v vedno popolnejši in krasnejši obliki župne cerkve. Tudi zdaj je dobila naša župnijska cerkev nov kras po trdaljubivosti in skrbnosti prečast. gosp. kanonika-dekana, po doneskijh družbe sv. Uršule, ki je pri nas močno razširjena, ter prostovoljnih prispevkijh drugih dobrotnikov.

Ko je pred desetimi leti dokončal prerano umrlí umetnik Wolf slikanje presbiterija, ter je s tem delom zadobila naša cerkev jeden njegovih najkrasnejšijh umotvorov, čutil je vsak, da živo manjka k cerkveni notranji olepšavi še v enakem slogu slikanje obeh stranskih altarjev, ali ker je cerkev v podobi križa zidana, povprečne ladije.

Po tolikoletnem nabiranju nabrala so se denarna sredstva; veliko težje bilo je najti pravega mojstrslikarja, ki bi bil mogel Wolfovo delo dostojno, v njegovem duhu prav nadaljevati in dovršiti.

To delo je zvršil g. Matija Koželj, cerkveni slikar, ki se je po največjem svojem trudu in nardarjenosti vspel do redke zmožnosti in je vreden naslednik Wolfov. Ta slikar trudil se je letos celih pet mesecev z izvanredno marljivostjo, da je dokončal slikanje stranskih altarjev. Danes, ko se je vršilo blagoslovljenje, videli smo prvič v celoti umetniško delo. Na evangelijski strani nad stranskim altarjem naslikana je „sv. Uršula s svojimi vrstnicami v nebeški slavi“, nad spovednico „Jezus in grešnica (sv. Magdalena) v hiši Simeona“; na moški strani nad altarjem „sv. Frančišek Serafiški, obdan s svetniki iz reda sv. Frančiška“, pa „izgubljen sin“. Vso povprečno ladijo in te slike obdaja polkroma ornamentika, posneta po Dolmetsch-u, ki se prav skladno v jedno celoto vjema z Wolfovo ter jo dovršuje in spravlja v prijetno harmonijo.

S tem svojim umetniškim delom pridobil si je domači slikar lepe zasluge. Želimo umetniku-slikarju povsod enakijh vspehov in vrlega napredovanja v umetnosti.

Iz radovljiškega okraja, 22. novembra. Učiteljsko društvo radovljiškega okraja priredilo je povodom imendana Nj. Veličanstva presvetle cesarice Elizabete v šolskih prostorih radovljiških prvi svoj koncert. Vdeležba tega prvega koncerta bila je živahna, mnogobrojna. Iz najodličnejšijh krogov mesta in okolice prihiteli so prijatelji šolstva poslušat narodno našo pesem. Prevarali se nismo; peli so že tako krasno, da bi bili lahko nastopili v vsacem večjem mestu. Vse točke obširnega programa izvele so se tako točno in precizno, da smo bili kar iznenadeni. — Gospod predsednik pozdravil je slavno občinstvo s pristrčnimi besedami ter v kratkih potezah pojasnil, kaj in kako je odbor deloval in v kak namen se je priredil ta koncert. — Krepko, neustrašeno zaorili so pevci Foersterjevo „Pobratimija“, kaj lepa kompozicija, posebno ako se tako lepo in točno poje, kakor so nam naši pevci pokazali. — Slavnostni govornik g. Podkrajšek narisal je v daljšem, izbornem govoru učitelja nekdej — učitelja sedaj; pokazal, kako se za vlado našega presvitlega cesarja, najvišjega pokrovitelja šolstva, učiteljski stan drugim stanovom druží. Z navdušenimi trikratnimi „slava“-klici sklene svoj govor, kojemu je sledilo burno odobravanje. — Samospjev „Prvi cjelov“ pel je gospod Pianeki tako izborno, da je moral dodati še drugo pesem Nedvedova „Zvezdi“. — Prav iznenadila pa nas je nova skladba g. J. Aljaž-a, župnika in okrajnega šolskega nadzornika na Dovjem. Zelo lepim in ganljivim besedam dr. Tomanovim, „Občutki“, podložil je gospod skladatelj jako krasen napev. Govorim gotovo iz srca vseh, kateri goré za lepo pesem, ako poprosim tem potem gospoda, naj kmalu obelodani to in še druge svoje kompozicije. Gospodu skladatelju se je na tem krasnem delu z mnogih strani ta večer čestitalo. — Jako mogočno se je slišala konečno „Cesarska himna“ iz tako močnih grl, katera se je pela unisono s spremljevanjem na harmoniji.

Po koncertu bila je kaj prijetna zabava v gostilni g. M. Klinarja. Neutrjeni pevci zapeli so nam še toliko zborov in četverspevov, da smo se čudili njihovi vztrajnosti. Razume se, da pri euacih prilikah tudi napitnic ne manjka. Za narodno petje vneti g. A. pl. Kappus iz Kamnegorice napil je v več napitnicah učiteljstvu, katero se tako gorko zanima za narodnost, narodno pesem itd. Razšli smo se vsi z eno željo, da bi namreč gospodje učitelji priredili kmalu drug enak koncert.

Naj še pristavim, da so se s čistim dohodkom tega koncerta vpisale štiri šole tega okraja ustanovnim udom šolskega društva „Narodna šola“, namreč: Begunje, Breznica, Jese-nice in Koroška Bela.

Dnevne novice.

(Cesarjev dar.) Nj. veličanstvo presvetli cesar je daroval občini v Gorici onkraj Radgone 200 gld. za zvon in orglje v njih kapeli.

(Zahvala.) Gospodu deželnemu glavarju došel je telegram od gospoda dr. Poznika, župana novomeškega, v katerem se prav toplo zahvaljuje visokemu deželnemu zboru, osobito pa poslancem, ki so za deželno poroštvo na korist dolenske železnice govorili, oziroma glasovali in s tem pokazali svojo naklonjenost do dolenske strani.

(Nestrpnost koroških Nemcev.) Poročali smo že, da je tajnik kranjske kmetijske družbe govoril na shodu „katoliškega političnega in gospodarskega društva“ o živinoreji sevéda v slovenskem jeziku slovenskim kmetom koroškim. To pa je koroškim Nemcem že preveč. V koroškem deželnem zboru vprašal je namreč poslanec Hock in tovariši, ali je deželnemu predsedniku znano, da je prišel v Celovec po naročilu ministra za poljedelstvo tajnik kranjske kmetijske družbe, ter tukaj govoril v slovenskem jeziku o umni živinoreji, in ali hoče predsednik vse potrebno s pojasnili pri vladi ukreniti, da se to ne bode več ponavljalo. — In deželni predsednik je obljubil še v tem zasedanji odgovoriti, ako bo imel za to potrebnega časa. — Pač bode najbolje storil, ako bo v imenu koroških slovenskih kmetov zahvalil ministra, ki je dovolil, da so tudi koroški slovenski kmetje slišali gospodarsko zanimivo predavanje v umljivem materinem jeziku.

(Nesreča.) Devetnajstletna dekla Barb. Likar, v službi pri posestniku Fr. Podobniku v Zgornjem Verzniku pri Žireh je kuhala pretekli ponedeljek prešičem krmo. Silno utrujena je zaspala pri ognju. V tem položaji jo je dosegel ogenj in njena obleka.

je bila naenkrat v plamenu. Život nesrečnice je bi tako silno opečen, da je kmalu umrla vsled opeklin.

(H Kalanovi obsodbi.) S tem naslovom je objavil „Slov. Narod“ v svoji predzadnji številki novico, da je baje priča Pavel Kos, katerega je predsednik sodnega senata dejal mej obravnavo v zapor, izjavil pred preiskovalnim sodnikom, da je krivo pričal. Kako da je Pavel Kos govoril pred preiskovalnim sodnikom, tega seveda mi ne vemo, ker nismo tako srečni, da bi bili v tako tesni zvezi s sodiščem, kakor očitvidno „Slov. Nar.“, ki svetu prinaša kar gorka poročila iz preiskovalnih zapisnikov sodniških. To pa vemo in konstatujemo, da po kazensko-postopnem zakonu ti zapisniki niso namenjeni javnosti, ker ima vanje vglad dovoljen le sodišče, državni pravdnik in izjemoma obtoženčev zagovornik, katerega pa Pavel Kos do sedaj še nima. Kaj da je Pavel Kos govoril, to zvedeli bomo pri javni glavni obravnavi in to je merodajno.

(Pri volitvi občinskega odbora na Vačah) je za župana izvoljen posestnik Anton Merva, svetovalci so: Fr. Kolbe in Jakob Dobravec.

(Ponesrečil) se je mej železniškimi vozovi v Voitsbergu Martin Urbič, doma iz Št. Ruperta na Dolenjskem. Težko poškodovanega prepeljali so v Gradec v bolnišnico k usmiljenim bratom. Ponesrečenec je neki še le 14 dnij poročen.

(Skoro neverojetna agitacija zoper „Posojilnico“ in „Južnoštajarsko hranilnico“ v Celji.) Pod tem zaglavkom se nam piše: Minole dni se je vršila dražba posameznih parcel na posestvu g. Križana v Lembergu pri Novicerkvi. Licitanti so morali položiti navadni vadij, ali v to ime se — ni smela porabiti knjižica celjske „Posojilnice“ in pa ona „Južnoštajarske hranilnice“! Tako se je namreč zahtevalo od merodajne strani na licu mesta. Na podlagi te prepovedi je neki licitant moral na posodo vzeti 200 gld., da so ga pripustili k dražbanji. Opombe v obsodbo take agitacije ne maramo dostavljati v pogledu na tiskovno „svobodo“.

(Pri c. kr. pošti v Mariboru) je dobil gosp. Franc Matijašič, c. kr. poštni upravitelj, mesto c. kr. poštnega kontrolorja, in ravno tako pri c. kr. pošti v Gradci gg. upravitelja Fr. Dolenc in Ferdinand Panazzi.

(Olepševalno društvo v Celji.) Te dni se bo v Celji preosnovalo „društvo za olepšanje mesta“ in je že poslalo nova pravila c. kr. namestništvu v Gradci, da jih potrdi. Naj bi novo preosnovano društvo izkaidilo iz Celja pragermanski duh, ki tako slabo pristuje slovenskemu Celju.

(Z drevesa je pal) 10. t. m. Ignacij Križaj, posestnik na Paki, in je dva dnij pozneje vsled telesnega poškodovanja umrl.

(Nova pošta.) Pri sv. Bolfanku na Kogu so otvorili pošto in zajedno tudi nabiralnico ces. kr. poštne hranilnice. Zvezo ima s pošto v Središči.

(Misijon.) Od 27. novembra do 6. decembra imajo oo. lazaristi iz Celja misijon pri sv. Barbari nad Vurberkom.

(Razpis in poziv.) „Rimski Katolik“ razglašala naslednji razpis in poziv: Prepričani, kako potrebno je dandanes za vsakega omikanca, da se v filozofiji temeljito izobrazijo, smo že dlje časa premišljevali, kako bi se dalo tudi pri Slovencih učenje filozofije povspešiti. Pred vsem smo pa v mislih imeli našo mladino po viših učiliščih. Učenje filozofije naj bi mlade duhove vpeljalo globokeje v razne znanstvene stroke in jih počasi vsposobilo za načelnostno mi-

šljenje. Kako bi se dalo to izvesti, razložili smo lani v spisu: „Slovenska akademija za ohranjenje krščanskega duha“, kateri nam je došel od prerano umrlega L. Pa še nekaj drugega si obetamo od gojenja filozofije: zblizanje mej slovensko svetno in duhovno inteligencijo. To točko smo pojasnili na prvem mestu pričujočega zvezka. A vsak začetek je težek, pri Slovencih pa tem teži, čim vbožniši smo. Brez zdatne gmotne podpore se ni moglo pričeti. Zatorej smo se močno razveselili, ko nam je prevzvišeni knezoškof ljubljanski, dr. Jakob Missia, pred kratkim vročil velikodušni dar 200 gld., naročivši, da jih kot nagrado naklonimo tistim gg. slovenskim vseučiliščnikom, ki bodo najbolje rešili filozofična vprašanja, katera se imajo javno razpisati v našem listu. Od neke druge strani smo dobili še 30 gld. In tako nam je mogoče za ta pot razpisati tri nagrade v skupnem znesku 230 gld., in sicer: 1. nagrada 100 gld., 2. nagrada 80 gld., 3. nagrada 50 gld. Te nagrade se razdelijo mej tiste gospode slovenske vseučilišnike, ki bodo eno naslednjih treh vprašanj najbolje rešili. Vprašanja so: 1. Izvestnost človeškega spoznanja. 2. Kak pomen za naše spoznanje ima Kantov nauk o sintetičnih sôdih a priori. 3. V čem se razlikuje stara klasična umetnost od krščanske? Razprava ima obsegati vsaj $\frac{3}{4}$ tiskovne pole ali dvanajst strani v velikosti našega lista. Spisi naj se do 31. januarja pošljejo: Vredništvu „Rimskega Katolika“ v Gorici. Pridejati se pa mora spričevalo, da je dotični gospod res vpisan na katerem avstrijskem vseučilišču. Vsak izbere prosto eno izmed treh vprašanj. Razprave, katerim se prisodi nagrada, priobčimo v svojem listu. — Ob enem se obračamo do slovenskega občinstva, posebno do č. duhovščine in drugih gospodov, katerim je pri sreji pravi napredek slovenskega naroda, naj nas blagovolijo gmotno podpirati pri tem plemenitem podjetji. Ménimo, da tem potom se najplodniše naklanja podpora gg. vseučiliščnikom, ter da donese prej ali kasnej tudi slovenskemu narodu stoterih obresti. Doneske, ki se nam pošljejo v ta namen, bomo z imeni gospodov darilcev vestno oznanjali v „Rimskem Katoliku“. — Kdor se pa želi temeljito podučiti o naših namerah, opozorimo ga še enkrat na naš uvodni članek: „Slovenskim razumnikom — svetnim in duhovnim!“

(Za lovce) Meseca decembra smeti streljati jelenov, divjih petelinov, škarjencev; od 15. dne istega meseca naprej divjih kôz; od vodnih živalij pa ne loviti postrvi, lososov in rakov.

Telegrami.

Dunaj, 27. novembra. Pri današnji večerni seji deželnega zbora se je nadaljevala razprava o Velikem Dunaji. V teku debate je naznanil cesarski namestnik, da vojno oskrbnništvo ne misli začeti z utrjevanjem Dunaja in da to vprašanje ni v nobeni zvezi z vprašanjem o spojitvi Dunaja s predkraji.

Praga, 27. novembra. Klub nemških deželnih poslancev je izjavil sklep, da Nemcem ne more priporočiti vdeležbe pri obrtni deželni razstavi, ker se niso izpolnili zato od Nemcev stavljeni pogoji. Hvalevredno sicer zastopajo veleposestniki in Staročehi, zvesti svoji besedi, predloge za češko-nemško spravo, vendar ni upanja, da bi se zá-njo pridobila potrebna večina. Klub obžaluje neveseli položaj sprave, vendar goji še vedno upanje,

da se bodo uresničili dunajski dogovori. Odbor za deželno razstavo naznanja, da so mu nemški udje pisмено naznanili svoj izstop, razstavni odbor pa vkljub temu z vso odločnostjo neprestano nadaljuje priprave za razstavo.

Lvov, 27. novembra. V deželnem zboru je metropolit Sembratovič pojasnjeval v imenu rusinskega duhovništva, da ostanejo z rusinskim prebivalstvom vred vedno zvesti podaniki avstrijske vladarske hiše in se ne bodo nikedar ločili od rimsko-katoliške cerkve in papeža. Metropolit je zaklical: „Z Rimom stojimo, z Rimom pademo!“ Metropolit bo pospeševal prijateljske razmere mej gališkimi bratskimi narodi.

Požun, 28. novembra. Zjutraj ob 2 $\frac{3}{4}$ uri sta bila silna potresna sunka s podzemskim grmenjem.

Rim, 28. novembra. Nasproti poročilom liberalnih ogrskih časnikov, da se je vlada odločila o mešanih zakonih vkljubo zloženemu postopanju katolikov gnati stvar do skrajnih mej, pravi „Moniteur de Rome“, če je vlada pripravljena začeti kulturni boj, odgovorna bo sama za to.

Umrli so:

24. novembra. Ivan Čadež, bivši železniški uradnik, 38 let. Kravja dolina 11, jetika. — Marija Bevc, gostija, 58 let, Frančiškanske ulice 6, pleuritis.

25. novembra. Franc Dolinar, delavčev sin, 4 $\frac{1}{2}$ leta, Cesta v mestni log 4, disenteris.

26. novembra. Janez Zalar, gostič, 86 let, Kravja dolina 11, marasmus senilis.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokrine na 24 ur mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
27	7. u. zjut.	731.6	—4.6	sl. vzh.	oblačno	7.50
	2. u. pop.	730.6	—5.8	sl. svzh.	sneg	
	9. u. zvec.	732.5	—6.8	"	oblačno	sneg
Srednja temperatura 5.7°, za 8.0° nad normalom						

Srednja temperatura 5-7°, za 8-0° nad normalom

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

28. novembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88 gld. 60 kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ 16% „	88 „ 65 „
5% avstr. zlata renta, davka prosta	107 „ 90 „
Papirna renta, davka prosta	101 „ 60 „
Akcije avstr.-ogerske banke	980 „
Kreditne akciije	298 „ 50 „
London	115 „ 10 „
Srebro	— „ — „
Francoški napoleond.	9 „ 11 „
Cesarski cekini	5 „ 46 „
Nemške marke	56 „ 50 „

Za osnovo glavnice posebno pripravna
4 1/2% zastavna pisma
avstrijske
osrednje zemlj. kreditne banke

pripoznana postavno kot sirotinskovarna in jamčevine zmožna. Ista so zavarovana po pravilih s hipotekarnimi terjatvami in vrhu tega je porok za nje akcijska glavnica štirih milijonov goldinarjev.

Obresti teh zastavnih pisem so brez davkov. (2-2)

Ta zastavna pisma prodajamo brez upravnine po uradnem borznem kurzu.

Wechselstuben-Actien-Gesellschaft
WIEN, MERCUR, WIEN.
Wollzeile 10. Strobelg. 2.

Sargove glicerinovne specijalitete.

Odkar sta izumila glicerinovne specijalitete F. A. Sarg in Karol Sarg, rabi jih Njeno Veličastvo cesarica in drugi udje cesarske naše rodovine, kakor tudi mnoge tuje knežje rodbine. Te specijalitete priporočajo: prof. baron Lielig, prof. pl. Hebra, pl. Zeissl, cesarski svetnik pl. Scherzer itd. itd., dvorna zobozdravnika Thomas na Dunaji in Meister v Gothi itd.

Glicerinovo milo, pravo, neponarejeno v papirji 60 kr., v škatljici 65 kr., v desčicah po 3 koščke vkupe 90 kr., v škatljici po 3 koščke 60 kr.
Medeno glicerinovo milo v zavitku po 3 koščke 60 „
Tekoče glicerinovo milo v steklenici 65 „
(Najboljše sredstvo za razkave noge in nečisto polt.)

Glicerinova ustna krema v steklenici 50 „
Glikoblastol (sredstvo za lepe lase in odstranjenje lišajev itd.) v steklenici gl. 1 „
Toaletno karbol-glicerinovo milo v zavitku po 3 koščke 1.20 „

KALODONT, glicerinova zobna krema po 35 „
(Izvrstno sredstvo za lepe svitle zobe.)

F. A. Sargov sin & comp., c. in kr. zalagatelj na Dunaji.

Dobiva se v vseh lekarnah in parfumerijah.

(5)

Ravnokar je izišla knjiga:

Izpovedanja

TAXIL:

18 pol 8°.

bivšega

Cena 60 kr., po pošti 65 kr.

prostomisleca.

Dobiva se

v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.